

**PEST MEGYEI
KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG**
„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság

**A veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos
baleset, üzemzavar körülményeinek
kivizsgálásának tapasztalatai az
engedélyező hatóság szemszögéből**

XX. KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS IPARBIZTONSÁGI KONFERENCIA

Visegrád, 2018. május 16-18.

Kovács Bonifác t. alezredes
Iparbiztonsági Főfelügyelő

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos üzemzavar: veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemben, küszöbérték alatti üzemben a rendeltetésszerű működés során vagy a technológiai folyamatokban bekövetkező olyan nem várt esemény, amely azonnali beavatkozást igényel és az alábbi következmények egyikével jár:

- a)** veszélyes anyaggal kapcsolatos tűz,
- b)** veszélyes anyaggal kapcsolatos robbanás,
- c)** mérgező, rákkeltő tulajdonságú veszélyes anyag kibocsátása,
- d)** oxidáló, tűz- vagy környezetre veszélyes tulajdonságú folyadék halmazállapotú veszélyes anyag kikerülése legalább 1000 kg mennyiségben,
- e)** egyéb veszélyes anyag kikerülése legalább a felső küszöbérték 0,1%-át elérő mennyiségben,
- f)* veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény leállítása.**

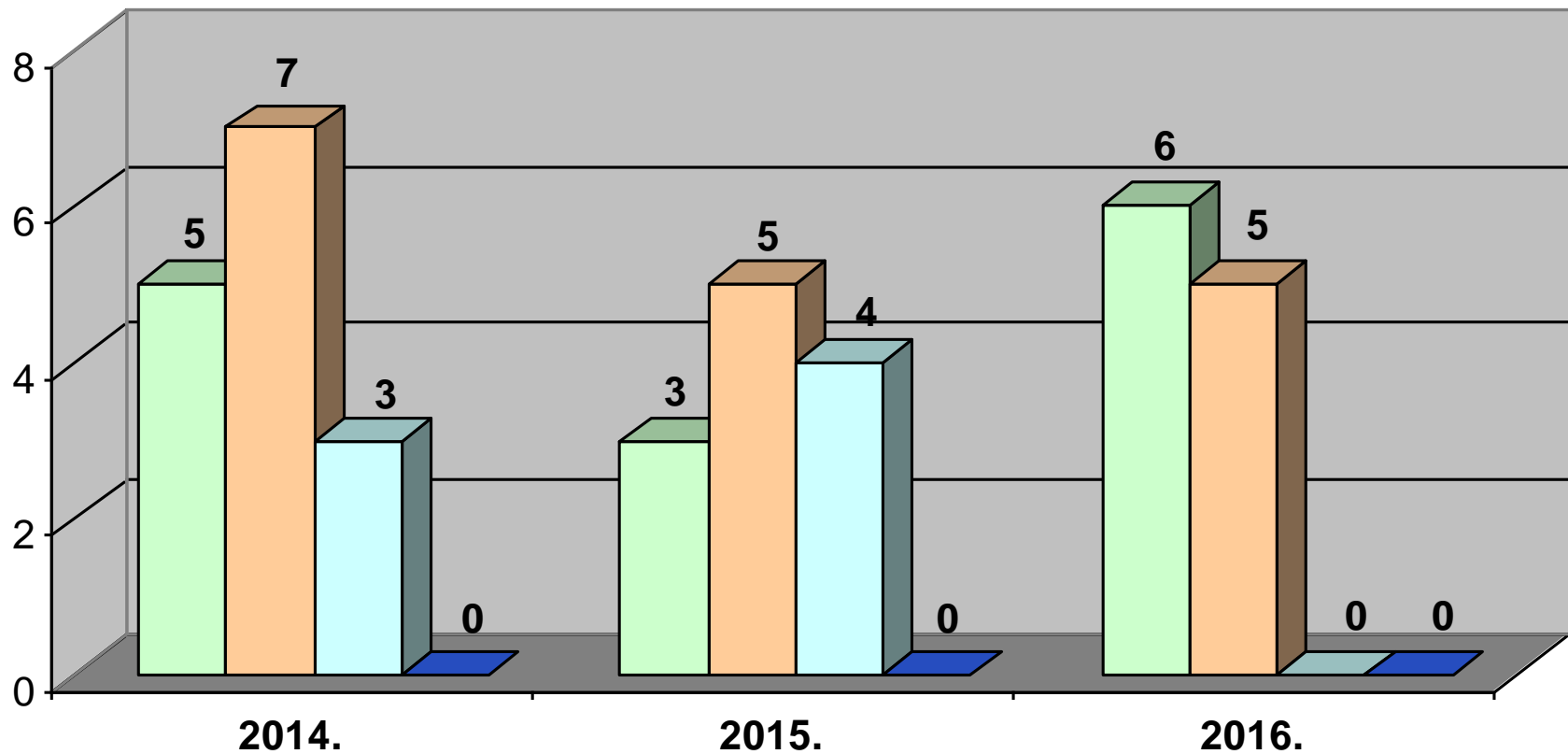
A Kat. 2017. január 01-jei változása miatt a **„veszélyes anyagokkal foglalkozó létesítmény leállítása”** nem tartozik az üzemzavari események közé.

Amennyiben az üzemzavar egyéb körülményei nem állnak fenn, az üzemeltetőt nem terheli bejelentési kötelezettség, az iparbiztonsági hatóságnak pedig nem kell vizsgálnia a létesítmény leállításának körülményeit.

Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek eseményei

■ Nem bejelentésköteles esemény   ■ Üzemzavar   ■ Üzemzavar leállítás miatt   ■ Súlyos baleset

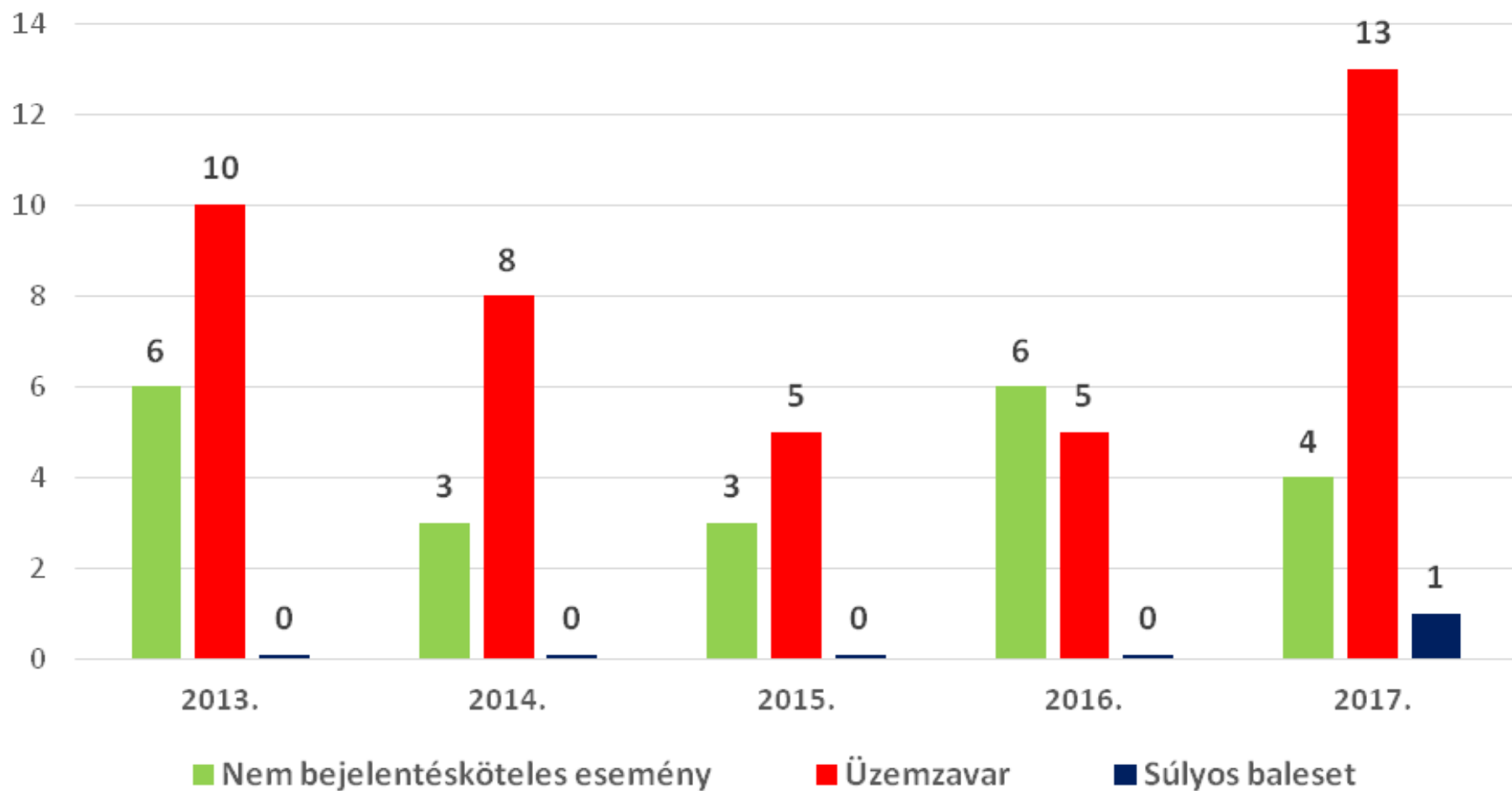

PEST MEGYEI KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG

„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

Veszélyes anyagokkal foglalkozó üzemek eseményei

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset: olyan mértékű veszélyes anyag kibocsátásával, tűzzel vagy robbanással járó, veszélyes anyagokkal kapcsolatos *üzemzavar*, amely a veszélyes anyagokkal foglalkozó üzem, küszöbérték alatti üzem működése során befolyásolhatatlan folyamatként megy végbe, és amely az üzemen belül vagy azon kívül közvetlenül vagy lassan hatóan súlyosan veszélyezteti vagy károsítja az emberi egészséget, illetve a környezetet.

Veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos baleset:

- a definíció nem olyan pontosan körülhatárolt, mint üzemzavar esetén
- az üzem működése teljes körűen értendő (pl. technológiai egység karbantartása is ide tartozik)
- súlyosan veszélyezteteti vagy károsítja az emberi egészséget: az egészségügyi ellátás megállapításai a mérvadóak (pl. égési sérülés esetén)

Üzemeltető bejelentési kötelezettsége

- jogszabályban rögzített tartalommal
- határidő betartása (bekövetkezés, vagy tudomás szerzést követő 24 óra)
- bírjon kellő adattartalommal
- a hatóságnak a veszélyeztetett település polgármesterének meg kell küldeni a bejelentés másolatát

Üzemeltető kivizsgálási kötelezettsége

- az esemény minősítése:
  - a mennyiség dimenziója legyen összhangban a kritériumokkal (1000 liter $\neq$ 1000 kg)
  - mérgező anyag kibocsátása esetén nincs mennyiségi korlát
- határidőt jogszabály nem állapít meg, azonban javasolt a 2 hónapon belüli lezárás
- ne a feltételezések bizonyítása legyen a kivizsgálás módszere

Kivizsgálások főbb tapasztalatai

- alvállalkozók bevonása
- munkakultúra / biztonsági kultúra romlása
- munkavállalók motiválatlansága
- alkalmazott eszközök, szerszámok megfelelősége?
- „így szoktuk gyakorlat”
- műszaki meghibásodások alapján a karbantartási ciklusok változtatása

A kivizsgálások gyakori hibái – I.

A kivizsgálás során minden lehetséges eseménysort értékelni szükséges.

Már a kivizsgálás korai szakaszában is kijelenthető a vizsgálatot végző személyek által legvalószínűbbnek tartott eseménysor, azonban **minden más elképzelhetőnek tartott eseménysort is vizsgálni szükséges mindaddig, amíg azok kizárhatóvá válnak az elemzésből a rendelkezésre álló fizikai bizonyítékok és /vagy a tanúk nyilatkozatai alapján.**

Egyetlen, valószínűnek tartott eseménysor túl korai kiválasztása esetén a kivizsgálást végző csoport hajlamossá válhat kizárólag az adott eseménysort alátámasztó bizonyítékok hangsúlyozására és más, ellentétes bizonyítékok, tények figyelmen kívül hagyására.

A kivizsgálást végző személyeknek **tudatosan biztosítaniuk kell a vizsgálat nyíltságát és elfogulatlanságát, különösen annak korai szakaszában.**

A kivizsgálások gyakori hibái – II.

A tanúk nyilatkozatai fenntartásokkal kezelendők.

A meghallgatott személyek állításait jelentősen befolyásolhatják többek között érzékelés-emlékezés egyéni sajátosságai, (rejtett) feltételezések, következtetések, hallomásból tudomásukra jutott információk, előírásoknak való megfelelés, anyagi érdek.

A fenti tényezők egyéni különbözőségei miatt gyakran eltérés tapasztalható két szemtanú vallomása között, illetve előfordulhat, hogy a nyilatkozó a tanú újragondolja cselekedeteit. A kivizsgálást végző személyeknek logikus gondolkodás alkalmazásával, minden rendelkezésre álló bizonyíték, információ (alkalmazható pl. térfigyelő kamerák felvételei, folyamatirányító rendszer fekete doboza stb.) szisztematikus értékelésével és az összefüggések teljes körű feltárásával kell végezniük tevékenységüket.

Nem célszerű kizárólag tanúvallomások alapján végezni a kivizsgálást.

A kivizsgálások gyakori hibái – III.

Esemény önmagában nem lehet alap okként azonosítva.

Például egy berendezéselem törése, veszélyes anyag kikerülése, a folyamatirányító rendszer működési hibája **nem azonosítható alap okként.** Az ehhez hasonló **események**, tapasztalt rendellenes jelenségek, szabálytalanságok **az alap okok fennállásának eredményei.**

Észlelésüket követően **azonosítani kell azok irányítási rendszerbeli alap okait.** Azok **gyakran időben és térben távol állnak a tapasztalt rendellenességtől** (ilyen lehet például a képzési szükségletek helytelen meghatározása, a kompetenciák rossz felmérése, az alacsony prioritás hozzárendelése a kockázatelemzéshez vagy a karbantartáshoz).

PEST MEGYEI
KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Kovács Bonifác tű. alezredes
miklos.b.kovacs@katved.gov.hu

PEST MEGYEI
KATASZTRÓFAVÉDELMI IGAZGATÓSÁG
„Magyarország szolgálatában a biztonságért!”

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

Kovács Bonifác tű. alezredes
miklos.b.kovacs@katved.gov.hu

